

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ३३

१ मुख्य शब्द**[४]**

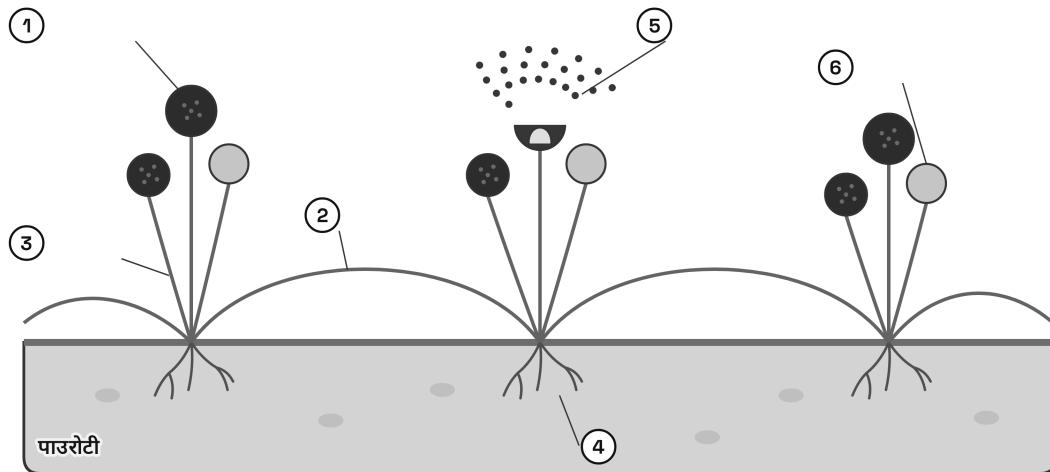
कोठामा दिइएका उपयुक्त शब्द छानी तलको अनुच्छेदका खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाका दुईओटा शब्द प्रयोग हुँदैनन्। प्रत्येक खाली ठाउँको ०.५ अङ्क छ।

अनुमान अनुसन्धान अवलोकन नियन्त्रण परिकल्पना परीक्षण प्रभावली फ्याम हुड सर्वेक्षण
सूचक

कुनै वस्तु, घटना वा प्रक्रियालाई ज्ञानेन्द्रियको प्रयोग गरी ध्यानपूर्वक अनुभव गर्ने प्रक्रियालाई _____ भनिन्छ। जाँच सकिने अनुमानलाई विज्ञानमा _____ भनिन्छ। त्यो अनुमान सही हो कि होइन भनेर निश्चित प्रक्रिया अपनाएर गरिने जाँचलाई _____ भनिन्छ। अहिलेसम्म राम्ररी उत्तर नपाइएको प्रश्नको उत्तर खोज्न गरिने गहन अध्ययनलाई _____ भनिन्छ। सम्बन्धित मानिस वा ठाउँमा प्रत्यक्ष गएर तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने कार्यलाई _____ भनिन्छ र यसमा मानिसहरूले उत्तर दिने छापिएका प्रश्नको सूचीलाई _____ भनिन्छ। हानिकारक धुवाँ निस्कने प्रतिक्रिया _____ मा गरिन्छ। प्रयोगमा तुलना गर्न केही नबदली राखिएको व्यवस्थालाई _____ भनिन्छ।

२ चित्रको नामाङ्कन**[३]**

चित्रमा पाउरोटीको कालो दुसी (राइजोपस) देखाइएको छ। १ देखि ६ सम्मका अङ्कले जनाएका भागको नाम लेख्नुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

१. _____

२. _____

३. _____

४. _____

५. _____

६. _____

[5]

तलका प्रश्नको सही विकल्प छनोट गर्नुहोस्।

- i. कुनै वस्तु, घटना वा प्रक्रियालाई ज्ञानेन्द्रियद्वारा ध्यानपूर्वक अनुभव गर्ने प्रक्रियालाई के भनिन्छ? [1]
क. परीक्षण ख. परिकल्पना
ग. जिज्ञासा घ. अवलोकन
- ii. एउटा तरलमा रातो लिटमस निलो हुन्छ तर निलो लिटमसको रङ बदलिँदैन। यो तरल के हो? [1]
क. अम्ल ख. क्षार
ग. तटस्थ घ. भन्न सकिँदैन
- iii. धुवाँ निस्कने रासायनिक प्रतिक्रिया गर्दा के गर्नुपर्छ? [1]
क. हात टाढा राखेर गर्ने ख. टेबुलमा राखेर गर्ने
ग. स्ट्यान्डमा राखेर गर्ने घ. फ्युम हुडमा गर्ने
- iv. क्रियाकलाप 1.7 मा दुवै बोतलका लागि कुन कुरा उस्तै राख्नुपर्छ? [1]
क. कागजको रङ ख. अन्त्यको तापक्रम
ग. पानीको मात्रा र घाममा राख्ने ठाउँ घ. केही पनि होइन; त्यसले फरक पाउँदैन
- v. कुनै क्षेत्रका किसानले रासायनिक मल बढी प्रयोग गर्छन् कि प्राङ्गारिक मल भनी अध्ययन गर्नुपरेमा तलका मध्ये कुन अध्ययन विधि उपयुक्त हुन्छ? [1]
क. अवलोकन ख. परीक्षण
ग. अनून्धान घ. सर्वेक्षण

[3]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

- क. कागतीको रसमा निलो लिटमस पेपर डुबाउँदा त्यसको रङ के हुन्छ? [1]

ख. आँखाले देख्न नसकिने साना वस्तुको अवलोकन गर्न प्रयोग गरिने उपकरणको नाम लेख्नुहोस्। [1]

ग. रसायनको गन्ध लिँदा परीक्षण नलीबाट सिधै सुँघ्नुको सट्टा हावालाई हातले नाकतिर किन हम्किन्छ? [1]

5 छोटो उत्तर

[8]

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. कारण दिनुहोस्: प्रयोगात्मक कार्य गर्दा सावधानी अपनाउनुपर्छ।

[2]

ख. कारण दिनुहोस्: प्रयोग वा सर्वेक्षणपछि प्रतिवेदन तयार गरिन्छ।

[2]

ग. अवलोकन र परीक्षणबिच कुनै दुई फरक लेख्नुहोस्।

[2]

घ. सर्वेक्षणका साधन भन्नाले के बुझिन्छ? कुनै दुई उदाहरण लेख्नुहोस्।

[2]

6 लामो उत्तर

[4]

तलको प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस्।

एलिना हरिया बिरुवालाई खाना बनाउन सूर्यको प्रकाश चाहिन्छ कि चाहिँदैन भनेर अध्ययन गर्न चाहन्छिन्। उनका लागि अपेक्षित नतिजासहित एउटा विधि सुझाउनुहोस्।

[4]

तलका गणितीय समस्या समाधान गर्नुहोस्। हिसाबका सबै चरण देखाउनुहोस्।

- क.** विद्यार्थीहरूले 40 घरधुरीमा फोहोरबारे सर्वेक्षण गरे। 18 घरले सबै फोहोर नगरपालिकाको गाडीलाई दिन्छन्, 14 घरले कम्पोस्ट मल मात्र बनाउँछन् र 8 घरले कम्पोस्ट मल बनाउनुका साथै बाँकी फोहोर पुनः प्रयोग गर्छन्। कम्पोस्ट मल मात्र बनाउने घर कति प्रतिशत छन्? तीनऔँटै समूहको प्रतिशत जोड्दा कति हुन्छ?

[illegible]

उत्तर:

- ख.** क्रियाकलाप 1.7 मा दुवै बोतलको पानीको सुरुको तापक्रम 20°C थियो। 30 मिनेट घाममा राखेपछि कालो बोतलको पानीको तापक्रम 34°C र सेतो बोतलको 26°C भयो। दुवैको तापक्रम कति बढ्यो? घामको प्रकाशबाट कुन सतहले बढी ताप सोस्छ?

[illegible]

उत्तर:

8 सोच्नुहोस्

[2]

सोचेर उत्तर लेख्नुहोस्।

पाउरोटीको ढुसीमा हरितकण हुँदैन। यसबाट ढुसीले आफ्नो खाना कसरी पाउँछ भनेर के अनुमान गर्न सकिन्छ?

9 क्रियाकलाप: अम्ल, क्षार कि तटस्थ? (क्रियाकलाप 1.3)

(अङ्क नदिइने)

कागतीको रस, साबुनपानी र नुनपानीलाई तीनओटा परीक्षण नलीमा राख्नुहोस्। हरेकमा रातो र निलो लिटमसको एक एक टुक्रा डुबाएर तालिका भर्नुहोस्।

सूचक	कागतीको रस	साबुनपानी	नुनपानी
रातो लिटमस पेपर			
निलो लिटमस पेपर			
अम्ल, क्षार कि तटस्थ?			

हरेक तरलमा रातो र निलो द्वै लिटमस किन डुबाउनुपर्छ?

